

УДК 352.075

Шитікова Л.В.¹, Скіперська М.О.²

¹ канд. економ. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ МУНІПАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Муніципальне утворення - це первинна адміністративно-територіальна одиниця держави, в рамках якої здійснюється місцеве самоврядування, представлене територіальною громадою та виборними органами й забезпечене, певним чином, фінансово-матеріальною основою. Територіальна громада — це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, селищ, міст, що мають єдиний адміністративний центр (за Законом України «Про місцеве самоврядування»). Території територіальних громад формують райони, декілька районів утворюють області. Станом на 2021 рік в Україні нараховується 1469 громад, сформованих шляхом об'єднання сіл, селищ і міст.

Адміністративно-територіальний устрій (адміністративний поділ) - поділ території країни на окремі частини - адміністративно-територіальні одиниці, залежно від якого створюються і діють органи державної влади та місцевого самоврядування.

1) Форма державного устрою, тобто спосіб територіальної організації держави, який характеризується певною формою конституційно-правових відносин між державою в цілому та її складовими частинами.

2) Передбачена законами територіальна організація держави з метою забезпечення оптимального вирішення завдань та здійснення функцій суспільства і держави здійснюється, як правило, шляхом поділу території держави на частини - територіальні одиниці.

Існує два концептуальні підходи до управління розвитком муніципальних утворень: 1) підхід, який базується на адміністративно-управлінській реалізації владних повноважень та нормативно-правових актів. Такий підхід був характерним для системи Рад народних депутатів, яка існувала в СРСР, та відповідає державницькій теорії місцевого самоврядування. Його елементи продовжують домінувати в країнах пострадянського простору; 2) підхід, який ґрунтується на концепції муніципального менеджменту. Такий підхід характерний для країн Західної Європи та США. Він дозволяє розглянути управління розвитком територіальних спільнот низового рівня не як адміністративно створених територіальних одиниць, а як муніципальних утворень, що є суб'єктами економічних, соціальних і політичних відносин.

Метою управління їх розвитком має стати забезпечення інвестиційної привабливості через використання факторів, що визначають конкурентні

переваги території, зумовлюють її конкурентноздатність у порівнянні з іншими муніципальними утвореннями.

В Україні підгрунтя правового забезпечення муніципального менеджменту складає Конституція України, Закони України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про службу в органах місцевого самоврядування”. Нормативне регулювання бюджетних і податкових прав місцевого самоврядування здійснюється Бюджетним Кодексом України, Законом України „Про систему оподаткування”, Декретом Кабінету Міністрів України „Про місцеві податки і збори”. Законодавчу базу управління комунальною власністю становлять Конституція України, Земельний кодекс України, Закони України „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про передачу об’єктів права державної і комунальної власності”, „Про оренду землі”, „Про оренду державного і комунального майна”, „Про розмежування земель державної та комунальної власності” [1, с. 42].

У системі публічного управління визначальну роль відіграє державне управління, яке здійснює управлінський вплив на всі сфери суспільного життя. Водночас в умовах розгортання демократичних перетворень зростає активність і громадських структур в управлінні не тільки громадськими, а й державними справами, у розв’язанні суспільних проблем [2, с. 39].

Основними проблемами законодавчої бази, на наш погляд, є: нецільність і недосконалість нормативно-правових засад муніципального менеджменту; невідповідність вимогам часу базового законодавства; відсутність державної стратегії розвитку місцевого самоврядування і, як слідство, його непослідовний розвиток та хаотичність; корумпованість системи та орієнтованість на радянські устрої та порядки.

Тому потрібно, опираючись на досвід передових країн світу, удосконалювати усі напрямки місцевого самоврядування.

Потрібує подальшого розвитку процес нормативно-правового забезпечення муніципального менеджменту в Україні, що припускає підвищення статусу територіальної громади, її чітке юридичне визначення, законодавче закріплення прав територіальної громади, одночасно: розмежування компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування шляхом прийняття відповідного законодавчого акту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Свтушенко О. Н. Муніципальний менеджмент : [підручник] Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2016. 404 с.
- 2.Мельник А. Ф. Державне управління : [підручник] К. : Знання, 2009. 582 с.